

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tost/30/2018
Identifikačné číslo spisu: 9517100204
Dátum vydania rozhodnutia: 14. augusta 2018
Meno a priezvisko: JUDr. František Mozner
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9517100204.9

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Jany Serbovej v trestnej veci proti obvinenému P. P. a spol. pre obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa 233 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a), c) Tr. zák. a iné na neverejnom zasadnutí konanom 14. augusta 2018 v Bratislave o sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu z 24. júla 2018, sp. zn. 4Tp/26/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušuje napadnuté uznesenie a súdu prvého stupňa ukladá, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd uznesením z 24. júla 2018, sp. zn. 4Tp/26/2017, podľa § 79 ods. 3 Tr. por. prepustil obvineného Q. T. z väzby na slobodu za jej súčasného nahradenia probačným dohľadom nad obvineným a uložením primeraných povinností a obmedzení podľa § 82 ods. 1 písm. a), b), j) Tr. por. spočívajúcich v: - zákaze vykonávať podnikateľskú činnosť, ktorej podmienky upravuje osobitný predpis, a to zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v platnom znení a zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v platnom znení, - zákaze vzdáľovať sa z miesta pobytu alebo z obydľia okrem návštevy ošetrojúceho lekára a zdravotníckeho zariadenia, vzdialenia sa na súdne konania alebo konania pred štátnymi a správnyimi orgánmi, - zákaze akéhokoľvek kontaktu so spoluobvinenými v akejkolvek forme vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami, - zákaze vycestovať mimo územia Slovenskej republiky, - povinnosti ihneď oznámiť probačnému úradníkovi každú zmenu miesta bydliska. V odôvodnení tohto uznesenia prvostupňový súd konštatoval, že v súvislosti s posudzovaním dôvodov väzby nedošlo k žiadnej zmene vo vzťahu k dôvodnosti vedeného trestného stíhania ani k dôvodom väzby od posledného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 23. apríla 2018 (správne zo 7. mája 2018, pozn.), sp. zn. 5 Tost 14/2018, ktorým bola väzba u obvineného predĺžená do 13. decembra 2018. Vo vzťahu k dôkaznej situácii však od predmetného rozhodnutia najvyššieho súdu nedošlo k produkovaniu nových dôkazov svedčiacich o vine obvineného, pričom pri ďalšom trvaní väzby je v zmysle platnej judikatúry nevyhnutné, aby sa existujúce podozrenie zo spáchania trestnej činnosti postupom času zosilňovalo, nie naopak

zoslabovalo. Zo strany orgánov činných v trestnom konaní neboli, podľa súdu prvého stupňa, vykonávané žiadne úkony, ktoré by potvrdzovali alebo vyvracali tvrdenia obvineného, pričom spoluobvinení a svedkovia len vo všeobecnosti vypovedajú o účasti obvineného na stíhanej trestnej činnosti. Z týchto dôvodov dospel Špecializovaný trestný súd k záveru, že za existujúcej dôkaznej situácie vo vzťahu k obvinenému Q. T., ako aj s prihliadnutím na vážne zdravotné problémy, ktoré obvinený vo väzbe má (čo vyplýva z vyjadrenia ošetrojúcej lekárky a predložených lekárskejších správ), je možné účel väzby nahradiť nariadením probačného dohľadu a uložením primeraných obmedzení a povinností špecifikovaných vo výrokovej časti uznesenia prvostupňového súdu. Proti tomuto uzneseniu prvostupňového súdu, ktoré bolo prokurátorovi Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) doručené 31. júla 2018, podal prokurátor 1. augusta 2018 sťažnosť, ktorú odôvodnil poukazom na svoje písomné stanovisko z 12. júla 2018 k žiadosti tohto obvineného o prepustenie z väzby s tým, že zo skutočností prezentovaných v tomto stanovisku má za to, že trestná činnosť obvineného je doteraz vykonanými dôkazmi dostatočne preukázaná, pričom nové dôkazy, najmä prepisy záznamov telekomunikačnej činnosti, analýzy bankových účtov a výpoveď obvineného G. K. sú tak jednotlivo, ako aj vo vzájomnom súhrne usvedčujúcej povahy vo vzťahu k obvinenému T., čo umocňuje dôvodnosť jeho trestného stíhania a subsidiárne aj podporuje dôvodnosť vykonávanej väzby bez možnosti jej náhrady, resp. prepustenia na slobodu. Pokiaľ ide o prvostupňovým súdom deklarovaný nepriaznivý zdravotný stav obvineného, k tomu prokurátor v podanej sťažnosti uviedol, že toto konštatovanie nemá oporu v zabezpečených podkladoch, pretože z vyjadrenia MUDr. Evy Rybárovej z 23. júla 2018 je zrejmé, že obvinený mal v mesiaci február 2018 zdravotné problémy, v dôsledku ktorých bol hospitalizovaný, avšak v súčasnosti je jeho zdravotný stav stabilizovaný a ani onkologické ochorenie sa uňho zatiaľ nepotvrdilo. Z uvedeného je podľa názoru prokurátora zrejmé, že povaha zdravotného stavu obvineného nie je takej závažnosti, aby mala vplyv na posudzovanie samotnej povahy výkonu väzby. Vo vzťahu k náhrade väzby obvineného prokurátor konštatoval, že vzhľadom na charakter a okolnosti páchanej trestnej činnosti nie je možné považovať náhradu väzby uvedenú v napadnutom uznesení za dostačujúcu a zabezpečujúcu dosiahnutie účelu väzby. Práve naopak, skutočnosti subjektívnej povahy obvineného (zapájanie aj iných osôb do tejto trestnej činnosti, predchádzajúce odsúdenia obvineného za druhovo obdobnú protiprávnu činnosť) sú podľa prokurátora tak závažné, že zvyšujú obavy z pokračovania v trestnej činnosti, na ktorej páchanie nebude mať vplyv ani dohľad probačného úradníka spolu s uloženými obmedzeniami a povinnosťami. V závere svojej sťažnosti prokurátor poukázal na formálne nedostatky napadnutého uznesenia spočívajúce v tom, že vo výroku III. paragrafové znenie jednotlivých písmen nezodpovedá uloženým a vymenovaným povinnostiam a obmedzeniam a taktiež že prvostupňovým súdom nebolo rozhodnuté o prostriedkoch náhrady väzby podľa § 80 ods. 1 písm. a), b), resp. § 81 Tr. por., hoci na ne obvinený vo svojej žiadosti odkazuje. V podstate z týchto dôvodov prokurátor navrhol, aby najvyšší súd podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie a vo veci rozhodol sám tak, že podľa § 79 ods. 3 Tr. por. žiadosť obvineného Q. T. o prepustenie z väzby na slobodu zamietne a neprijme náhradu väzby podľa § 80 ods. 1 písm. a), b), c), § 81 Tr. por. s uložením navrhovaných obmedzení a povinností podľa § 82 Tr. por. Obvinený Q. T. sa k sťažnosti prokurátora vyjadril prostredníctvom obhajkyne písomným podaním z 3. augusta 2018. Zotrval pritom na podanej žiadosti o prepustenie z väzby, ako aj na svojom vyjadrení v rámci výsluchu na prvostupňovom súde a doplnil, že v podanej sťažnosti prokurátora nie sú uvedené žiadne konkrétne skutočnosti preukazujúce dôvodnú obavu z jeho pokračovania v trestnej činnosti. Túto nie je podľa neho možné vyvodzovať ani z poukazu na jeho predchádzajúce odsúdenie za inú trestnú vec, ktorá je zahladená, ani z prokurátorom uvádzaného postavenia obvineného v predmetnej veci, pretože pri rozhodovaní o väzbe má súd klásť dôraz na posudzovanie argumentov odôvodňujúcich väzobné stíhanie obvineného, nie na dôvody podozrenia. V tejto súvislosti poukázal aj na skutočnosť, že tvrdenia svedkov a spoluobvinených nie sú žiadnym spôsobom objektivizované, navyše, obvinený G. K. poukazuje vo svojich výpovediach na dôkazy, ktoré boli podľa neho získané nezákonným spôsobom (záznamy na USB kľúčoch). Obvinený tiež poukázal na to, že v jeho prípade nie je možné pri prepustení na slobodu mariť alebo podstatne sťažiť dosiahnutie účelu trestného konania, pretože dôvodná obava z takéhoto konania je eliminovaná jeho chorobou. Poukázal pritom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej vyplýva štátu povinnosť zabezpečiť, aby bol každý väzeň zadržovaný za podmienok zlučiteľných s úctou k ľudskej dôstojnosti a nevystavovať ho tiesni alebo pocitom takej intenzity, ktorá prevyšuje nevyhnutnú úroveň utrpenia, ktorá je vlastná

zbaveniu slobody. Z týchto dôvodov obvinený navrhol, aby najvyšší súd sťažnosť prokurátora ako nedôvodnú zamietol a uznesenie prvostupňového súdu ako v celom rozsahu zákonné a správne potvrdil. Najvyšší súd ako nadriadený súd preskúmal na podklade uvedenej sťažnosti, ktorá bola podaná oprávnenou osobou včas, podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým podal prokurátor sťažnosť, ako i konanie predchádzajúce týmto výrokom. V rámci tohto prieskumu sa zamerlal najvyšší súd v prvom rade na to, či sťažnosťou napadnuté uznesenie je výsledkom procesne predpísaného konania. Zistil pritom, že žiadosť obvineného o prepustenie z väzby bola doručená prokurátorovi 2. júla 2018. Ten jej nevyhovел a 13. júla 2018 ju so svojim písomným stanoviskom, ktoré bolo doručené aj obvinenému a jeho obhajcovi, predložil sudcovi pre prípravné konanie, ktorý obvineného v prítomnosti jeho obhajkyne 23. júla 2018 vypočul a následne, po doručení lekárskej správy, 24. júla 2018 napadnutým uznesením rozhodol o jeho väzbe. Možno teda konštatovať, že prvostupňový súd v konaní, ktoré napadnutému uzneseniu predchádzalo, rešpektoval právo obvineného Q. T. na obhajobu a najvyšší súd nezistil ani žiadne iné podstatné chyby tohto konania, ktoré by bez ďalšieho odôvodňovali zrušenie predmetného rozhodnutia. Po zistení, že boli splnené všetky formálno-procesné podmienky na rozhodnutie o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu (§ 72 ods. 2, § 79 ods. 3 Tr. por.), skúmal najvyšší súd, či sú zároveň dané materiálne podmienky pre ďalšie obmedzenie jeho osobnej slobody väzbou, keďže ich existencia je nevyhnutným predpokladom jej nahradenia; v prvom rade to, či doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutky, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie, boli spáchané, majú znaky konkrétnych trestných činov a či je stále dané podozrenie, že tieto mal spáchať aj obvinený Q. T. (§ 71 ods. 1 Tr. por.). Z obsahu predloženého spisového materiálu vyplýva, že obvinený Q. T. je aktuálne stále trestne stíhaný pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák., pokračovací zločin skrátenia dane a poistného § 276 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 4 Tr. zák. a obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a), c) Tr. zák., ktorých podstata má spočívať vo vystavovaní nadhodnotených alebo úplne fiktívnych faktúr za reklamné služby s cieľom znížiť daňový základ u tzv. konečných odberateľov, ktorým mali byť na základe takto vystavených faktúr zaplatené finančné prostriedky po odrátaní vopred dohodnutej provízie vrátené. Nemožno pritom súhlasiť s konštatovaním súdu prvého stupňa, že od posledného rozhodnutia o väzbe obvineného neboli zo strany orgánov činných v trestnom konaní vykonávané žiadne úkony, ktoré by potvrdzovali alebo vyvracali tvrdenia obvineného. Najvyšší súd poukazuje v tejto súvislosti na výpovede obvineného G. K. z 27. a 28. júna 2018 (zväzok 5.2, č. 1. 315-340), ktorý podrobne vypovedal o fiktívnom dodávaní reklamných služieb cez spoločnosti spravované obvineným G. S. a obvineným Q. T., ako aj na zoznam vkladov a bankových operácií vykonaných posledne menovaným, ktorý bol spracovaný 4. júla 2018 na základe analýzy bankových výpisov z jeho bankového účtu (zväzok 14.3, č. 1. 125-144) a ktorý vypovede spoluobvineného G. K., ale i ďalšie dôkazy uvádzané v predchádzajúcich rozhodnutiach o väzbe obvineného Q. T. potvrdzuje. V preskúmanej veci teda stále existuje dostatok konkrétnych podkladov pre trestné stíhanie obvineného Q. T. a od vznesenia obvinenia doposiaľ priebežne zabezpečované dôkazy dôvodnosť jeho trestného stíhania nijak nezoslábujú, ale naopak zosilňujú. Napokon, rovnako ako súd prvého stupňa, dospel aj najvyšší súd k záveru, že u obvineného Q. T. sú i naďalej dané dôvody tzv. preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. Existencia obavy, že by obvinený v rovnakej, resp. obdobnej trestnej činnosti mohol po prepustení z väzby pokračovať, vyplýva predovšetkým z charakteru a rozsahu trestnej činnosti, ktorú mal dlhodobo za účelom zabezpečenia príjmu páchať, ako aj z postavenia, ktoré mal v rámci zločineckej skupiny zastávať, keď mal pôsobiť ako dodávateľ pre tzv. nárazníkové spoločnosti a na zakrývaní trestnej činnosti sa mal podieľať zapojením najmenej troch ďalších spoločností, ktorých bol konateľom. Nemožno pritom prehliadnúť ani skutočnosť, že tento obvinený sa už v minulosti majetkovej trestnej činnosti dvakrát dopustil, čo zvyšuje obavu, že svoje sklony k trestnej činnosti či už rovnakého alebo obdobného druhu bude rozvíjať naďalej. Pokiaľ súd prvého stupňa nahradil väzbu obvineného Q. T. s poukazom na jeho vážne zdravotné problémy, najvyšší súd považuje za potrebné najprv vo všeobecnej rovine uviesť, že choroba obvineného alebo jeho zdravotný stav nie sú samé osebe dôvodmi pre to, aby nemohol byť vzatý do väzby, ponechaný vo väzbe, resp. aby bol z väzby prepustený, ak je tu niektorý z dôvodov väzby uvedený v § 71 Tr. por. (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 23. novembra 2006, sp. zn. 2 Toš 33/2006). Podobne aj Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre konštatuje, že čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „dohovor“) nemôže byť vykladaný tak, že zakladá všeobecnú povinnosť prepustiť osobu držanú vo väzbe zo zdravotných dôvodov alebo ju umiestniť do civilnej nemocnice, aby dostala lekársku starostlivosť špecifického typu. Na druhej strane však čl. 3 dohovoru ukladá štátu povinnosť, aby zabezpečil, že každý väzeň je zadržovaný za podmienok, ktoré sú zlučiteľné s úctou k ľudskej dôstojnosti, že podmienky výkonu opatrení obmedzujúcich osobnú slobodu nevystavujú dotyčného tiesni alebo pocitom takej intenzity, ktorá prevyšuje nevyhnutnú úroveň utrpenia, ktorá je vlastná zbaveniu slobody, a že s ohľadom na praktické požiadavky väznenia budú zdravie a blaho väzňa zabezpečované adekvátnym spôsobom, hlavne poskytovaním náležitej lekárskej starostlivosti (porovnaj napr. rozsudky ESLP Kudla proti Poľsku, Mouisel proti Francúzsku). Vychádzajúc z uvedeného poukazuje najvyšší súd na to, že podľa správy vedúcej lekárky zdravotníckeho zariadenia ústavu na výkon väzby, v ktorom je obvinený Q. T. umiestnený, bola u neho okrem iného diagnostikovaná závažná sideropenická hypochrómna anémia, ktorá sa postupne na liečbe preparátmi železa upravuje, jeho stav je stabilizovaný a onkologické ochorenie sa u neho zatiaľ nepotvrdilo. Z tejto správy však nevyplýva, či doposiaľ vykonanými diagnostickými vyšetreniami bola zistená príčina anémie u obvineného, ktorá by vylučovala jej onkologický pôvod, či je v tomto smere realizovaná ďalšia diagnostika a s akým výsledkom, a hlavne či v podmienkach väzby možno uplatniť všetky diagnostické postupy zodpovedajúce aktuálne dostupným poznatkom v oblasti lekárskej vedy a biomedicínskych vied, ktorými je možné onkologické ochorenie u obvineného potvrdiť alebo vylúčiť. Treba pritom zdôrazniť, že opodstatnená (z existujúcich príznakov vyplývajúca) obava obvineného z onkologického ochorenia ho môže vystaviť psychickej trýzni prevyšujúcej nevyhnutnú úroveň utrpenia, ktorá je s väzbou spojená, pokiaľ mu počas jej výkonu nemožno poskytnúť rovnakú lekársku starostlivosť ako na slobode. Z tohto pohľadu je potom záver súdu prvého stupňa o tom, že obvinený Q. T. trpí závažnými zdravotnými problémami odôvodňujúcimi nahradenie jeho väzby predčasný. Najvyšší súd preto na podklade sťažnosti prokurátora zrušil napadnuté uznesenie s tým, že v ďalšom konaní bude úlohou prvostupňového súdu požiadať príslušné zdravotnícke zariadenie, príp. zariadenia, o doplnenie správy o zdravotnom stave obvineného Q. T. vo vyššie naznačenom smere a na jej podklade o jeho žiadosti o prepustenie z väzby znovu rozhodnúť. V závere sťažnostný súd len pre úplnosť dodáva, že ak dospeje súd k záveru, že väzbu postačí nahradiť len niektorým z navrhnutých procesných inštitútov, o ďalších je bezpredmetné rozhodovať.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.